

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

1020

1020 G 64

11 = 11, 107

Gedichtjes

VAN
J.J. Cremer.

G

64

Lith. Emrik & Binger

G. L. FUNKE, Amsterdam

Digitized by Google

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

1255 3779

GEDICHTJES.

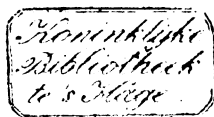
1903

1020
964

GEDICHTJES

VAN

J. J. CREMER.

AMSTERDAM. — G. L. FUNKE.

1874.

Gedrukt bij Gebr. van Asperen v. d. Velde, te Haarlem

'T ERSTE KIEND.

Ien 't stoel bij de vuurploat zit duttend 'en sloof,
Ze is krom hoast van smerte, vroeg oud, bijkant doof.
'En man en zes kienders die goengen hoar veur,
Eén schat bleef hoar over: heur zon en heur fleur.

Kiek, vorschend goan de oog' nou ien 't kaemerken rond.
— Woar was ze, die stark heur oan 't lêven nog bond?
— Och, joa! 't zal zoo wêzen: ien 't lommerig pad,
— Doar plukt ze veur moeder 'en bluumpken of wat.

En buuten, — welzeker, ien 't blomhof, doar stond
Mooi Rika; en 'k weet, wat ze'r zocht dat ze 't vond,

Moar ook, wat z'er vond, liet ze droevig weer goan,
Al viel 't heur ook bang en al glimt nou heur troan.

— Zoo'n liefelik jungske! — En mooi Rieksken ze gluurt
Deur 't loantje ien den hof. En ze kiekte en ze tuurt:
— Moar nee, 't was gedoan; Krelis kumt er niet weer:
— “'k Heb 'en ander,” dat zei ze.

Och 't hart duut zoo zeer.

— 'En ander? — Welzeker! — Dóar, achter 'et glas
— Doar zit ze, heur liefste! die 't joaren al was;
— Veur hoar mot ze warken. En 't zurgen dat dient,
— Went 't bloodje dat keerde: van moeder en kiend.

— “En ander!” Wat keek ie mistroostig! En weer:
— “Heb gij er 'en ander!” Toen zaidie niks meer.
— Toen zag ie zoo wit as 'en dooje; en 'et bloed
— Vloog mien as 'en brand deur 't geloat en 't gemoed.

— Zoo trok ie. — Knap jungsken! En 'k zei hum adie
Umda'k er 'en ander... Ligt zuukt ie nou wie,

-
- Licht meint ie da'k Peter of Gijsbert of Piet
— Al 't joa gaf. Den woare, doaroan denkt ie niet.

— Adie! — Rieka zucht:

- Nou wat bluumpkes geplukt
— Veur moeder. — Van 't meidorn 'en siertak gerukt!
— Si! 't vinger oan bloed! Och, d'r bloedt zooveul meer,
— Dit kan d'r licht bij. Is 't niewoar Lieven Heer!

- Kom vlug weer noar binnen! Flink, 't heufd ien de locht.
— As moeder mien troan' zag, wie weet wat ze docht;
— Wie weet of ze 't roajde, en dat dee heur verdriet.
— De waarheid... nee, heurt z'ien d'r eeuwigheid niet.

— Ze sloapt. — Lieve moeder!

En bunten, hoe mild

- Stroalt de oavend. Geen teksken of bloodjen dat trilt.
— De lindes veur 't roam, en de meidorn oan 't schuur,
— Ze stoan er nog krek as toen Krelisken buur...

— Nee, 'k wil hum vergêten.....

— Wat zou ie nou doen?

— Um deez tied...? Nou voert ie de kiek' en kalkoen'.

— Dat zin er zien ooilams.

Of lupt ie misschien

— Mistroostig den bouw rond, stoag denkend oan mien?

— Joa zeker! — Wat zag ie arg wit toen ie gong.

— O God as ie ens... 't Wordt mien bang.

Erme jong!

— De put bij boer Toon is zoo diep en zoo zwart.

— Zien mes is zoo scharp.

En de karkmuur zoo hard.

— Mien Kreel, as ie ens oan zien eigen de hand

— Gesloagen had, dwoaslik versuud ien 't verstand.

— As ie ens... 'k Wil 't weten — 'k wil 't keeren. —

Zoo'n nood

— Woar' niet 't overlêven: Mien Krelisken dood!

— Toe vort dan. — Moarmoeder? — Zie, 't sloapen is rust.

— Zoo'n goejig geloat! Nog heur efkes gekust.

— Heel zuutjes gelooopen. De klink van de deur

— Veurzichtig, óp — neer. — Zóo, nou 't schuufkend'r veur.

En weer kumt ze buuten.

De hoagedoorn lacht

Ien d'oavend.

— O lachen! En geet niet de klacht

— Misschien al deur 't derpken van mond en ien 't rond,

— Wat Krelis ien mismood zich eiges bestond!

— Zwieg stil; 't is onmeuglik! Moar de angst!

En heur voet

Joagt ree deur den hof langs zien fleuren vol gloed,

En 't hekkenje klapt dat de hoagedorn trilt,

En de bluumekes vallen as sneevlökskes mild.

Oan 't eind van de lindes, bij 't arf van boer Toon,

Woar Krelis hum dient veur den kost en goed loon,

Doar steet nou mooi Rika, deur 't elshout gedekt,

Heur köpken al turend, noar 't arf uitgestrekt.

— Ze ziet....

Nee.... Joa toch!

Lieven Heere is 't wel waar..?

— O zeker, 't is Kreel. En God-lof, 't wordt nou kloar:

-
- Heur vreeze was slecht. 't Bang gemoed het weer vree,
 — Bedroefd mag ie wêzen. Moar zundig Nee! Nee!

- Kiek, 't hoenderhok uuttroojend, 't oog noar den grond,
 — Zoo geet ie langs 't veurplein; den put half ien 't rond;
 — Den heujbarg veurbij; 't vonder over. — Wat wil
 — Wat zuukt ie bie 't karnhuus? — Veur 't roam steet ie stil.

- De hand boven de oogen, zoo tuurt ie deur 't glas.
 — Wat ie zuukt...? Help mien God, as dât waarheid ens was,
 — As Triene de melkster hum 't heufd had beruurd,
 — As liefde veur 't kiend hum nou toelacht en stuurt!

- Ai! Zie dan doar kumt ze.

Velt plotsling de nacht

- Met lood over de oogen! De melkster ze lacht.
 — Hie wenkt hoar — Soam goan ze ien 't schuurtje.
 En op stond
 — Sleet de deur.

— O spin! had gij 't webbe in oe mond!!?

— Nooit bonsde zóo 't harte. —

Veu ruut! — Hier, op zied

— Van 't planken beschutting ontwoaren z' heur niet.

— Hier, 't oor oan 't beschot, kan ze luusterend stoan,

— En zien deur de reten, al bigg'len heur troan'.

En Rika ze toeft. Moar dan.... 't schiemerend oog

Vonkt op. — Heurt ze goed? Was 't wéer glimp die bedroog?

— Geeft Krelis met beving oan Triene 't bestel

— Um "t liefken" te brengen zien eeuwig voarwel?

— Joa! "Zeg heur," zoo sprekt ie: "da'k stoag en ien trouw

— "Oan Rika zal denken. Moar "t liefste as de vrouw

— "Van wie ook te zien....

Nee, mien bloed geet te fel.

• — "Uut 't darpken mo'k weg, went zoo'n leed woar 'en hel!"

'En schreiende lach, suust langs 't schuurken. En vort

Vlucht Rika. — Moar dan schiet de kracht heur te kort.

En 't vonder-leun trilt in d'r hand, as 'et riet

Dat zwiebelt deur 't koeltjen oan 't boord van den vliet.

Weer schuilt ze ien 'et elshout.

— O Krelis a'j 'twist!

Is heur zucht. —

Nou schrikt ze.

— “Mooi Rika!”

— Hie is 't!

— Doar toeft ie. En 't oog dat meest vriendelijk lacht

— Steet star. Heel 'tgeloat is ien kou Wienternacht!

En noaderend sprekt ie: — “Ei kiend; toeft ie hier

— “Op deez arfstee, den ander die 't hart oe in vier

— “Doet branden? Ko'j zóolang niet keeren den gloed,

— “Tot Krelis wied weg was, met rouw ien't gemoed?”

En Rika, ze trilt. 't Joagend bloed vliegt ien top.

Sprek, sprek dan! zoo drijft heur fel hartegeklop.

Moar de oajem verstolt; en — 't mooi köpken terzied,

Zoo zucht ze. En heur oogen — ze dichten 'en lied.

Ien 't kaemerken gunds, woar al 't oavend-gelonk
Met zilveren stroalen deur 't vensterken blonk,
Sliep moeder nog vort.

En doar buuten op 't pas
Glitsen vlochtig twee schaduws langs 't vensterglas.

De klink ruurt. En moeder, half duttende nog,
Wriefte de oogen.

— Is 't woarheid of droomend bedrog?
— Was't Krelis wel die ze ien den witglimp der moan
— Doar ginds met den arm um heur eenigst ziet stoan?

— “Wát! Rika . . . !”

En Krelis wil 't kloaren op stond,
Moar — 't liefke drukt snoaks 't mollig henje op zien mond.
— “Best moederken,” sprekt ze: “nou zeg ik geen nee,
“Went Krelis, den goeje, hie vraagt er ons twee.”

Moar moeder begriep niet . . . — Wát zeggen ze! — Wou
— Den Krelis, hóar, sloof, en zoo doof nog tot . . .

Nou

O kiek mins, doar lachen ze soam! Heeretied!
As gekken. — Um Moeder? — Nee zekerlik niet.

Alével, nou vat ze't. Och minsen, wa'n vreugd!
— Stil kienders! ze kussen de muts hoar van 't heufd.
Ze lachen..... tot Rieksken hoast stikkend, de bron,
Uutbarstend ien schreien, erst goed luchten kon.

Ien 't blomhof doar sloan er de nachtegoals zoet,
En binnen doar lacht 'et weer blij — en veur goed.
De moan lonkt deur 't venster; en glanzend beschient
Ze 't poartje, oan den stoel van heur lieve ERSTE KIEND!

1873.

HET IJS.

V oort Adriaan! Toe jongen, voort!
"De lucht wordt dik en zwart,
"En moeder zit zoo eenzaam t'huis,
"Denk aan haar koude en smart.
"Ik vrees voor storm in korten tijd,
"Zie toch dat wolkgevaart'.....
"Trek jongen vlug de slee; zij voert
"Ons sprokhout naar den haard.

In de hut die daar staat
Aan den zoom van het meer,
Zit een vrouw, en de kou
Doet de zwakke zoo zeer,

En ze zucht, en ze tuurt
Door een vensterruit heen,
En ze klaagt: "Och hoe lang
"Laat mijn Huib mij alleen!"

— "Toe Treeske, sla den schortdoek om
"En neem mijn wanten, kind,
"Ik hoor je tanden klappend gaan,
"Hij snijdt zoo fel de wind.
"En Adriaan, loop haastig toch,
"Drie uur in plaats van één
"Zit moeder Truitje ziek en koud,
"In onze stulp alleen."

't Is een huilende orkaan
Die — met jachtsneeuw doorzaaid—
Als een sikkels het graan,
Ginds de wouddennen maait;
Gierend zweept hij de lucht,
En van 't stulpjen zoo broos
Rukt hij schouwsteen en dak
In een werw'lende hoos.

— “Kom Treeske, zit op 't sprokhout neer,
“De slede glijdt toch ligt;
“Hier, neem mijn jas, en trek hem kind,
“Tot over de ooren digt.
“Toe, neem hem, 'k heb mijn hemdrok nog
“En ook de wollen das. —
“Voort jongen.... moeder wacht zoo lang,
“Voort, met versnelden pas!”

En de moeder ontzet
Kermt: “Gena Hemelheer!”
En ze sleept zich door 't puin,
Maar geen kracht rest haar meer.
Voor de hut zinkt z' ineen,
En de wind snijdt zoo fel,
En heur oogen gaan digt,
En —

Bij God heeft ze 't wél.

— “Voort Adriaan! Toe rep je wat,
“Ik schuif je haast voorbij;
“Hier staat de baak, en onze hut

“Ligt juist aan de overzij.....
“Of ben je ook moe....? Nu, zet je dan
“Maar gauw naast Treeske neer.
„Ja 't kan wel; 't gaat zelfs vlugger nu,
“Maar, 't is verschriklijk weer.”

En de vader schuift snel,
Door de liefde vol kracht,
Zijne slede over 't vlak
Met de dierbare vracht.
Doch de jachtsneeuw — gezweept
Door den ijskoude wind —
Heeft bij 't staren vooruit
't Oog des armen verblind.

Daar stoot de slee. En 't kraakt.

“Wat is 't?”

Roept Huibert: “Adriaan!
“Lief Treeske! Hemel sta ons bij!
“Mijn God, wat nu gedaan?”
De slede is in een wak geraakt
En Huib strekt de armen uit,

Maar, 't kentel-ijs breekt telkens af,
En — 't meer ontvangt zijn buit.

Door de wanhoop gejaagd
Kampt de vader vol moed;
Dáar..... in 't ijskille nat
Zinkt zijn leven zijn bloed;
Op het vlak strekt hij neer,
En hij tast onder 't ijs
En Treeske, hij vat haar,
“God zij dank en zij prijs!”

Maar Adriaan, den goeden knaap,
Hem hoort, hem vindt hij niet.
't Is vruchtloos of hij roept en tast
En plast in killen vliet.
Reeds dekt de kilste zerk zijn lijk,
Reeds vlood zijn adem heen,
Hij volgde Moeders spoor.

Helaas!

Huib blijft met Treeske alleen.

Bij een puinhoop aan 't meer,
Toeft een arme; en zijn klacht

Smelt ineen met den storm
Die nog giert heel den nacht.
En de orkaan gilt en fluit,
En hij sart: — Arme bloed,
— Da's jou deel! Die rijk zijn,
Die hebben het goed!

Als ge 't warm hebt in uw zalen
Wijl de stormwind buiten giert,
Als ge uw ijs eet van kristalen,
Wen de winter zege viert:
Denkt dan Dames en Mijnheeren.
Dat, waar de aard zijn weelde *u* biedt —
De armoe worstelt bij 't ontberen,
Ach, uw ijs is 't hunne niet.

1857.

'T ZUNNEKE EN 'T MOANTJE.

I.

Gunds wied in 't klein wit huuske,
Doar woont Geurt Willems' kiend,
Z' is lief, krek achttien joaren,
Zacht, olik en gezwiend;
Keert zij heur blauwe kroaltjes
Noar 't glanzend zonnelicht,
Dan liekt ze krek 'en moantje,
Zoo'n oarig, rond gezicht!
"Zoo'n zachtigheid; zoo'n.....'k weet niet."
Zeit buurmans kloeke Bart:
"Moar wonder! 't noar de moan zien
"Dat moakt oe roar um 't hart."
Alével, 't hart mocht zwiegen,

Went, ien Geurt Willems' huus,
Viel oan geen trouw' te denken
Bij armoej, ziekte en kruus.
En Mieke, 't liefken, fluustert:
"Kom Bart, wés maor tevreë,
"We zullen hopend wachten,
" 't Lupt wis ien't eind nog mee."
't Is droef!

En zie, gunds wiejer,
Ien 't huus vol proal en pracht,
Doar woont 'en schatriek heerschap,
Moar, griemlig as de nacht;
Doar woont 'en korzel heerschap,
Vroeg oud van overload,
'En schrik veur de erme pachter,
Veur 't booi-volk ruw en kwoad;
En — de eenigst die met liefde
Nog oan hum bleef verknocht,
Is 't kiend die 't jonge lëven
Den man ten offer brocht,
Die, zuute min versmoajend

Moar stil, wat schiet doar ree,
Langs 't ruukend hoagedoren,
Vort, noar Geurt Willems' stee?
Zie — onder 't streujen hujde
Met fleddrend grunzied lient,
Doar troont 'et zonnig snuutje
Van heerschaps eenig kiend.
"Z' is mooi! mooi as 'et zonlicht,"
Zeit Bart: "went ziet z'oe oan,
"t Is wel verdréjd, a'j de oogen
"Dan niet umlég mot sloan."
Doar schiet ze vort. Bart ziet heur
Ien't zoal op Moor den hit.
't Schuum broest den zwarten lang-maon
Um neus en blank gebit,
En, 't roozig netelduunske
Van juffer Otteleyn,
Hie speurt 'et lang.... as 't fleddert
Ien 't zomer oavendschijn.
Ien 't letst — half roajt half ziet ie't —
Bij 't huunske klein en wit,
Doar wipt 'et rood japunken
Van 't zoal; en Moor de hit,
Ze bindt hum oan den putboom;

Zij voorts, op vlugge vuut'
'Et deurken ien. — Zoo'n juffer!
— Wat die doar binnen duut!
Wi'jt weten...?

Zie — ien't huuske,
Véur 't roam bij 't spinnewiel,
Doar zit 'en schrumpelig bestje
Te sloapen; de ouwe ziel!
Ze sloapt, en da's wel 't wieste,
Went, woakt ze, en trooit ze 't rad,
Dan toch verruurt z'eur hand niet,
Ten woar' z'en snufke vat.
Z' is kiendsch. En gunder, achter
'Et voal bedstee-gardien,
Doar leit Geurt Willems eiges
Ziek; al 'en wek of tien.
Zien vrouw... is dood. Zes kienders!...
Verstoaj'et..... Mieke zee:
— "Bart, loawe wachten, hopen.
"Help moar 'en henje mee."

Kiek, pas het Mieke handig
Heur voaders peul geschud;
— 't Jong volk lei z'al te sloopen
En 't pakt zoo gauw den dut —
Pas het z'en lêpel vuurgloed
Geschept veur de ouwe sloof;
— Went zelfs ien't zomer oavend
Wil Grootje 'en werme stoof —
Pas het ze't al geredderd,
Of 't neigend zonnelicht
Koatst deur 'et losgoand deurken
'En glans op heur gezicht:
En — Otteleyne groet heur.
Zie, Mieke kleurt en lacht,
Die Juffer 't is 'en engel!
'En zunneke vol kracht,
'En zunneke vol liefde
Vol leven en vol gloed,
Die weldoad brengt in kluuskes
En vreje ien zwak gemoed.

Zie toch: unt eigen beurske
— Ze dee 'et al tien wêk' —

Telt Otteleyne 't dagloon,
En, zonder zêjoprêk.
Ze fluustert moar twee woordjes:
"Vertrouwen, en geduld."
En Mieke lacht: "Och Juffer,
"Doar hei'j mien mee vervuld."
Joa, vroeg was't oarig Miken
Al Otteleyne's lust;
Wat wier dat boeren snuutje
— As 't schoon was — duk gekust.
'Et jufferken — acht joarkes,
Klein Mieke, vier misschien,
Was't oarigheid die grootste
Bij 't kleine ding te zien:
Ott'leyntje ien mooie kleerkes,
Moar zonder gruts bestoan;
De dreumes: jekske en rôkske
Zelfs houtren klumpkes oan.
Dan zat ien't juffers stuultje
Lief Mieke; en Otteleyn
Veul harder op 'en benske:
" 't Klein ding was ook zoo klein!"
Dan gaf z'eur, kuuske of parzik,
Gespoard uut eigen mond;

Zoon parzik — wat ze smulde!
't Sap liep heur 't munje rond.
Dan lei z'eur groote waspop,
Met heel natuurlik hoar,
In Mieke's .erm, en steunde
Den kop — die was te zwoar!
Dan leerde z'eur de breisték;
Al wiejer: 't A. B. C.
Dóar had nou 't boerendernje
Zoo'n groote schik niet mee.
"Geduld! Geduld!" had toen al
't Lief meisterke gezeid;
En eindlik as ze't vatte....
Wat was 't dan oarigheid!

De kiendsheid vloog al dartlend,
Moar, 't lieven van die twee,
— Langs blom en distel fieddrend —
Vlood met de jeugd niet mee.
En, vroeg ie: of geen lijën
Der jonkheidsmoed verwon....?
't Licht kriegt de zon van hooger
De moan glanst deur de zon.

En nou — 't is buuten lieflik,
Alschoon 't ook oavend is;
Dat kleverveld, wat ruukt'et,
En 't wiendje wejt zoo frisch.
Joa, 't zunneke dook onder,
— Bart het heur gloed gezien,
Moar ook, hie toeft nog gern wat
Ien't blanke moaneschien:
"G'en-oavend Mieke," zaidie:
"Zoo loat nog op 'et pad....?"
— 't Was krek of 't lieflik dernje
Wat onder 't vurschoot had.
"“Och joa,”" sprak Mieke muuizoam:
"“Vrouw Huiberts oudste kiend,
"“Zoo heur ik, mot van oavend
"“Ten volle al zin bediend;
"“k Goai...” — “Wel,”" zeit Bart, “t is oarig
"Da'j nou ien't Roomsche geleuft!”
En zij: “Ien 't hart hei'j liefde,
"“t Geleuven zit ien 't heufd!””
Vort was ze.

En gunds, woar 't leven
Den dood kiekt ien't gezicht;
Doar schiet de moan deur 't venster

En stroalje op 't zieke wicht;
En — de eigen stond kumt Mieke
Heel zacht ter woning in,
Um roajend troost te geven,
— En meer — oan't droef gezin.
En, as ze't zieke kienje
Op 't bleike wengske kust,
Dan heurt ze 't — oa-jem-hoa-len.
Heur — zuutjes, heel gerust.
En, as ze 't ijlings boodschapt,
Dan gliensteren heur troan',
Zoó, as doar buuten glienstert,
De volle blanke moan.

II.

Sinds 't oavend die'k oe meldde,
Zag driemoal twoalef keer,
De volle moan in stoatie
Op 't vrindlik derpke neer.
Éns zag ze — 't was toen weinter —
Vlak noast de kleine kark,
Krek bij den dorren treurwilg,
'En pasgehouden zark.

Heur schiensel kantte starker
'Et noamschrift ien den steen:
Dóaf rustte 't korsz'le heerschop,
En had er 't riek alleen.
Ens zag de moan — 't was zomer —
Doags had de zon 't gezien —
'En mins, vol dank ien 't harte,
Hersteld noa bitter lién.
Doags zag de zon hum ploegen,
En — toen de moan hum vond
Op 't benkske buuten 't huuske,
Weer vroolik en gezond,
Oan beije's kant 'en lieve,
Hiér 't oudje — en Mieke dóar,
Toen sloeg Geurt Willems 't oog op
En, nam de pet van 't hoar;
Greep bestjes hand — die meinde:
Geurt kwiem van d' Oost weerum —
En kuste 't lieve Mieken,
En 't kiend wel tienmoal hum.

Ens, 't was toen gruuu ien 't veurjoar,
De moan zag flauwkjes neer,

— Geen wonder went de zon scheen,
't Was overdag, mooi weer —
En z on én moan, ze zoagen:
Twee moagdekens gezwiend
Op 't pad. d' Een was 'en juffer,
En de andre 'en boerenkiend;
Ze liepen 't karkhofs-loantjen,
En — 't hek straks iengegoan,
Was 't bij 'en zwarten eerdhoop
Dat ze eindlik bleven stoan.
Stil groef lief Mieke 'en kuultjen
Ien de eerd, met eigen hand;
Deur Otteleyn wier 't struukske
Van witte roos' geplant,
Went, Grootje die hier rustte,
Schoon droevig kiendsch in 't lest,
Was altied kiend in 't kwoaje,
Nou kiend in rein gewest.
En, toen die twee weer togen
Deur 't poadjen noast de kark,
Blonk doar 'en troan ien 't zonlicht
En — viel op kouwen zark.

Krek driemoal twoalef keeren
Had dan de volle moan,
— Ien Mieke's oog — vlak boven
'Et huus van Bart gestoan;
't Was o zoo'n mooie mergen,
De Mei-zon stroalde ien gloed,
En heel 'et Bétuwsch derpke
Had blijheid ien 't gemoed;
Ge zoagt er vlag en wimpel,
't Jong-volk te peerd; gesierd
Met lient en strik. Gunds lovers
Deur de eereboog geslierd.
't Was feest!

De dom'nei trok zich
'Et gladste befken oan,
En vroeg was burgemeister
Noar 't roadhuus al gegoan.
Lang mosten twee doar wachten,
Moar nou, dóar kwiem de stoet!
Veurop, tien blauwe kerrels;
Jong minsen, wa'n getoet!
En noast de koets met vierspan,
Riep 't al met blij gezang:
“Veur Otteleyne en de echtvrind,

"Gods zégen! levenslang!
"Hiep hiep hoerah!" En de ouwen
Ze knikten blid te moe':
"Joa joa, noa zóoveul strijens
"Kumt heur die glans wel toe."
En o! ze wiesten 't zeker,
Dat ze ook as landheers vrouw,
Wel over 't derpke lichten
En zégnend woaken zou.

Oan de eigen oavend ging doar
— Bestroald deur 't licht der moan —
Mooi Mieke, en ielkreis keek heur
'En andre minzoam oan.
"Van doag, mien beste schatje,"
Zei Bart met zuut gesnap:
"Was't wél ien kark en roadhuus
"Twee vliegen in één klap;
"Moar zeker, liefste wiefken,
"Oe trouwe oan Grootje en voar,
"Za'k oe as man vergelden,
"God help' mien! lange joar!"

En — t'poartje trok op huus oan,
Noar eigen hof en heerd;
Bart weet wie Mieke handig
Bestiering het geleerd:
't Lief zonneke Otteleyne! —
Straks brochten z'eur 'en mik,
Ze zullen 't alle joar doen
Van zeuven pond — zóo dik.
De dank die most toch spreken.
En zie — Pas trooi 'et poar
Heur neije huuske binnen
— Wat was 't er helder, kloar! —
Of, onder 't boeren vólkske
Dat nog wat jolen zou,
Kwien 't Roomsche arm-kiend noar veuren,
En booi der jonge vrouw
Heur ouwers dank: 'En pötje
Met room zoo wit as schuum,
En, schoon er niet veul ien was:
't Hart, was as 't pötje ruum!

't Is nut!

Moar — zon en moantje

Ze bleven ien heur stand;
Ze rezen en ze doalden,
Altied krek in 't verband;
'Et moantje kiek noar 't zunn'ken,
En wat ze kriegt van 't licht,
Dat loat, z' op tied, weer schienen;
't Is mooi, moar ook heur plicht.
En, dat 'et zoo kan wêzen
Ook bij de minsken klein.....
Stil — 'k zie ze gunder kuu'ren
Vrouw Mieke en Otteleyn;
Ze lachen!

En gunds wiejer,
Sprekt Bart, lief Mieke's vrind:
"Ku'jt zunneke niet wêzen
"A'j dan moar 't moantje bint."

April 1864.

WAT WILLEM VAN 'T BLOMMEKE ZEIT.

Mooi blommeke wat bi'j toch lief,
Wat kiek ie toch minnig en oarig,
Ge lacht er da'k lust krieg um 't net zoo te doen,
En 't is er rondum oe zoo bloarig.

Mooi blommeke wat ruuk ie zuut,
Van wit en van rood bi'j gemengeld,
Al kiek ik in 't rond — nee — ik zie d'r als gij
Geen ranker en bêter gestengeld.

Mooi blommeke vervêlt 't oe niet
Doar altied te stoan bij 's gelieken?

Ge ziet er oe zusters moar anders ook niet,
D'r velt o zoo veul nog te kieken.

Mooi blommeken ik pluk oe af...
Wat mein ie..... da'j korter zoudt fleuren?
Geen nood. En alével ien 't kaemerke gunds
Doar spreken ze starker oe kleuren.

As 't sturmen goeng — hier ha'jt dan kwoad,
Bij mien zal de weind oe niet deren,
Varsch woater dat hoal ik oe iederen dag,
In 't venster ku'j mooi figeléren.

Mooi blommeke wat bi'j toch lief,
Wat kiek ie toch minnig en oarig;
Ik pluk oe — moar erst nog 'en bietje geduld,
Erst ploatse gezocht en oe 't blomglas gevuld,
En dan — 't wordt um 't hart mien zoo roarig.

DE ZIENDE.

Ik bin moar 'en errebeidsjongen,
Meesttieds met geen cent ien de zak,
Geen ouwers, geen bruurs en geen zusters,
Verrechtig nog korts ook geen dak.

Ik bin moar 'en schrumpelig kerlje,
Ze zeggen as pompwoater schroal,
Pokdoalig en lillick van tronie,
Kleedoazie — zoo'n klein bietje koal.

Ik bin moar 'en errebeidsjongen,
'k Dien Hannes den boer op zien land,

Boer Hannes die geeft er de kost veur;
Boer Hannes het schoon zien verstand!

Boer Hannes! wa'n mins tegen ikke:
Hie 'n os; ik 'en mugske, niks meer;
Heel riek, joa, schatriek mot ie wêzen,
Hie zit wel 'en duum-dik ien 't smeer.

Boer Hannes, wat hei'j toch 'en bouwing!
Wat bargaen vol heuj! en wat vee!
Wa'n land! en wa'n korn op oe zolder!
En 't mot — as ie starft — moar ien twee.

Jong minsen, wat hei'j toch van alles;
Moar, wa'k er nog 't mooiste van viend
— 'k Wor altied zoo roarig en olik —
Boer Hannes, 't is Mieken oe kiend.

Mooi Mieke, wa'n doessig poar eugskes!
Wa'n stemmeke zuut in oe mond!

Niet één geet zoo helder en proper,
Al zuuk ie de Bétuw ook rond.

Mooi Mieken! Och, loa'k er van zwiegen —
Ze vreit er niks preutsig of stief;
En — stékt ze soms 't munje noar veuren,
Dan is z'as 'en engeltje lief.

Dan kiekt ze zoo minnig en oarig,
En lacht z'ien 'et vrolik verschiet,
Dan roept ze: "Gelukkig za'k wézen
Met Kobus!"

Nee, ikke heit Piet.

Ik bin moar 'en errebeidsjongen,
En lillik, en moager, en koal;
En Hannes, boer Hannes de dikke,
Het alles nog meer as rejoal.

Moar, vroag ie of ik hum benije
Zien landes of hofstee misschien?

Och nee, as Gods zunnaken opgeet,
Kan ik — krek as hij — alles zien.

Ik zie dan: de hoeve en de bargaen,
En 't vee dat zich dik vrêt ien 't land;
De peerds, flinke ruins, veur de woagen
In 't tuug; alles kloar as 'en brand.

Ik zie gunds hoe Teunis de scheper
De schoap' op de diekhelling huujt;
En hoe rondum Hannes priëelken
'Et rood kamperfuulieken bluuit.

Ik zie, en ik kan 'et en mag 'et:
Mooi Mieke, met bloozend geloat,
Gunds lochtig oan 't karnen van — tjing-tjong,
En 't vuutje dat tript op de moat.

Boer Hannes, da's alles ou hebben,
Ou alles, geen voet gronds veur mien!

Moar wa'k er van heb, kiek dat heb ik,
Ik kan 'et met kloar oogen zien.

En Mieke....? Nou geet z'ien 't priëselke;
En Kobus, hie kumt hoar op zied;
En ikke — ik stoaj hier ien 't duuster....
Ze kussen.... en kibbelen niet.

En heur... Kobus zeit: "Mieke, liefste,
"Ge wordt gauw gelukkig met mien."
En ikke... ik bid van den Hemel:
Da'k ze altied gelukkig mag zien.

Ik bin moar 'en errebeidsjongen,
Ze zeggen as pompwoater schroal,
Moar — wat mien ontbrekt ook in 't lêven
Mien oogen die hebben 't rejoal!

Febr. 1859.

ACHTERDEURKES.

De wereld is iedel en proalziek altied,
Moar iedel en proalziek is Janboer niet:
"Iedelheid der iedelheeden en niks van weerde,"
Zoo sprékt ie, as Soalemo — ien 't vet der eerde.

"Och" — zeit ie, die 't zuukt ien kleedoazie of proal
Die is't ien z'en harssens al wonder schroal."
Signets en harlozie, hie zou ze niet droagen,
Moar . . . voaders verstarf! en . . . 't zou moeder mishoagen!

Joa, dat ie den chais kocht, den duurste, da's wis,
Moar 't sprékwoord zeit dat duurkoop goejkoop is;

En — 't peerdstuug dat het ie met koper beklonken,
Veur starkte en sekuurheid, moar niet um te pronken.

Boeh! Wat pronk heit doar het ie 'en hêkel oan,
't Is meer as kleingeistig um swiet te sloan.
Moar — dat hie neimodiesch 'en veurhuus liet zetten:
Lêven en loaten lêven — mo'j óók op letten.

Harbarg loopen! nee, Janboer houdt er niet van,
't Is koarten, drinken, 't verstand ien de kan.
Hie zou d'r nooit heergoan, was 't niet ien 't vertrouwen
Dat éen verstandig woord, veul tegen kan houwen.

En dan ien die kroeg! ielk zwetst op eigen vee
Asof dát 'et best was. Jan duut niet mee,
Moar zal um 't gesnoef en die duuvelsche kuren,
Zien schoapen is noar de tentoonstelling sturen.

Die meint dat ie op 't medalje — as erste pries —
Hooveerdig of gruts wier, is van de wies.
Hie loat 'em moar kieken — nou 't snoeven most zwiegen —
Dat 'en ander deur hum den prikket zou kriegen.

Siends 't veurhuus kloar is, hieng 't medalje over 't roam
Ien 'en liest, op 't lofschrift met Janboers noam.
En, schoon ie van de uutstalling nooit het gehouwen:
Ge mot al wat doen went... die vrouwen, die vrouwen!

Niewoar? Janboer die lêft moar veur anderman!
Êvel, 't zekske ien de kark weet doar niks van,
Went as 't hum wakker klingelt bij 't liefdepreken,
Dan vuult ie 'en lêge hand in z'n binnenst steken.

Moar Janboer begriep ook ien goed verband,
Dat de luiheid te voegen is onverstand;
En, dat 'en Kristenmins die zoalig wil starven,
'Et geld dat ie spoarde den noaste loat arven.

Welbegrepen, hiew Janboer, zooveul ie kos,
Bij al z'n doen, 'en achterdeurke los;
En 't zeggen is dat ie lêft ien 't stil verhopon:
Dat de hemel ook zet van die deurkes open.

Juli 1863.

DE RIJKE.

MIEKE'S BEPEINZING OP 'T HOOILAND.

ello! kwak! doar lig ik,
En wie dat ook proat...
Ge vuult oe — a'j muu bint —
Ien 't heuj lang niet kwoad.

De hand' boven de oogen,
De been' wied gestrekt,
Erst efkes — hē minsen! —
De lējen ... gerekt.

Geen wonder: ik trok al
Um drie uur noar 't land,
En had er de goavel
Egoal ien de hand.

Tien karvracht' geloajen:
Stek op, altied weer;
En 't zonneke brendt moar
Toezoers op oe neer.

Eén dink is wel oarig:
Kumt Piet um 'en vracht,
Dan striekt ie mien egoal
Um 't kinneke — zacht!

Dan fluustert ie zuutjes,
En proat ie heel stil,
Van dinger — die'k evel
Niet weer klappen wil.

Piet mag mien zoo gern, en
Ik hum niet te min,

Dat dee ik, al streek ie
Mien nooit um de kin.

Went knap! joa knap is ie,
En vroom van gemoed,
Moar niemendal thuus van
Wa'j geld nuumt of goed.

En ikke — twee ringskes,
De kleeren veur 't lief,
Da's heel mien bezitting
En heel mien gerief!

Kom, sloopen!

Wat heur ik...?

'En kar op den diek...?
Woar? Gunds? Nee geen kar die
Zoo'n leven ooit miek.

Nou zie'k 'et: de woagen
En peerds van de b'ron.

Wat glienstren die roaj en
Dat tuug ien de zon.

Wa'n voart! Harrejennig!
'En uur in 't kertier.....
Dat sjokst er moar altied
Weer uut veur plezier.

Dat voart er, en lêft er
Moar zonder verdriet.
Altied motten warken
Dat kennen ze niet.

Wie zin d'r...? Loa's kieken...
De b'ron achterien,
Mavrouw zit vlak noast hum,
Nou kan'k 'et kloar zien.

De freule ien 'et spierwit,
Blauw lint op 't gemoed,

'En zon-perrepluuke
Vlak boven d'r hoed.

Ze voart achteruut, en
Ze proat met 'en mins.....
Die liekt wel 'en keuning
Of zeker 'en prins.

O meuglik : de néf
Die bij 't peerdsvollek leit,
En riek is, en nou noar
De freule hier vreit.

Veurop..... hê, 't is wermmpkes,
Veurop, noast de knecht,
Doar zit ie.... de jonker.
Zóo liekt ie niet slecht.

Wat zit ie permandig,
Met leidsels en zwiep;

'k Wou dat ie is umkeek,
'k Dee krek of ik sliep.

Nou duut ie't! Doar snort ie
Veurbij.

Zag ie mien...?
Knap mins! 'k Het er zoo toch
Niet veul hier gezien.

Wa'n zwart hoar; wa'n knêvel,
En proper ien't pak;
Ens zag ik: 'en echt goud
Harlozie op zak!

Toen — joa, 't was toen Poassen,
En 't heugt mien nog wel,
Hier brien op de weerd
En poas-vuurke — fel!

Toen kwiem ie d'r ook oan,
En bleef woar ik sting,

En zei: "Allo Mieke
"Ik ook ien de kring."

Toen nam ie — niks grutsig,
Mien hand; en veur goed,
Doar goeng 'et! en 't poas-vuur
Wier heller van gloed.

Ik weet wel, toen het ie
"Mooi Mieke" gezeid,
Meer niks.

Niemand heurt of
De jonker al vreit.

Dat heurde geen mins nog,
Ik ook niet.

Moar mien,
Mien nuumde ie mooi Mieken!...
— Onneuzel misschien.

't Zou toch kunne wêzen
Dat... Nee, malleproat.

Moar, as ie.... Dan wier ik
Brenes langs de stroat!

Dan wier ik Mavrouw, en
Dan droeg ik, veur goed,
Oók spierwitte jekskes
En lint op 't gemoed.

Dan zette ik 'en hoed op,
En nam veur de zon,
'En zied perreplunke,
En ree wa'k moar kon.

Dan ha'k er 'en koamer
Vol pracht op 't kastel;
Nou niks as 'en vlierink
Krek boven de del.

Hé mins!....

Kom, loa'k sloapen,

't Is beter....

Ai! auw!

Den diestel die prikt heur!

Haruut! allo gauw!

Zóo vleit 'et.

Woar was ik?....

Joa 'k bin er alweer:

Brenes! — Nee te sloapen

Dát kan ik niemeer.

Niet kunnen? Ge mot 'et

A'j heug bint van stoat,

Ge sloapt dan tot 's mergens

Wel negen uur loat....

Doar zou'k niet van houwen

Went, wa'j dan ook ziet,

Mooi zunneken opgoan,

En dauwdröpket niet.

En dan — 'k heur 'et proaten,
's Nachts twoallef — één uur,
Dan zitten ze doar nog;
Hoe kan 't op den duur!

Mien oog', mins, die trekken
Um tien uur al digt
En schiemert mien alles
As dol veur 't gezicht.

En — kon'k dát al rooijen
Wat dee'j'k overdag....?
Joa, 'k weet wel dat heujen
En karnen niet mag;

En schuren en warken
In huus of op 't veld,
Kos óók niet, went dóarveur
Ha'k als te veul geld.

Moar wat dan...? 'En mins duut
Toch wat veur verzet;

En — niks kan'k as stoppen
Met zwarte soajet.

En neejen dat geet heel
Niet vlot van de hand;
Nee, karnen kan'k beter
En warken ien't land!

Alével Brenes!

Moar

Ze proaten d'r frans:
Bezoer en bezwoar. Nee!
Die proat bin'k niet mans;

Ze lachten mien uut, en
Dat ha'k toch niet gern.
Niet een die zal lachen
A'k stoaj oan de kern.

En, as ie is goeng — 'k mein
De jonker, mien man —

En zei: "Mieke, liefste,
"k Zal schrieven wa'k kan,

"Moar gij mot óók schrieven
"Met pen en pampier" —
Ik kreeg 'et te kwoad, went
Dat spul kan'k geen spier.

Brenes....? 't Is niks meklik!
En dan, veur vermoak....?
Dóar speulde ik z'n leven
Geen ring op den hoak.

As 't herfst is, geen snijton
Met liedje en gelach,
Geen broaj-appels, heit uut
De vuust, wa'k zoo mag

En voader en moeder,
En al mien's geliek..?

Mee loopen....? Dat kos niet,
'k Was heurluu te riek.

Nee — 'k mot er niet wêzen,
'k Hou veul van de mien'.
En Piet? 'k Zou dan hum ook
Mien lêven niet zien!

Dat wi'k en dat za'k toch!
Geen die'k er zóo mag,
Went vroom, mins, dat is ie,
En knap ook van slag.

Mien Piet!

 Zie, doar kumt ie.
Wa'n gloed in mien wang.
Hie lacht.

 'k Wou wel lachen
Noast hum lêvenslang!

Kom hier moar mien jungske,
Gunds heur ik niet. Kiek,
Met ou bin'k ien 't leven
De wereld te riek!

Aug. 1860.

OF HET MOOI WAS?

Een rijmertje ging er den Haag rond,
't Was lente en een zonnige dag,
't Riep alles: "Ziehier wat ik mooi ben!"
En — 't was dan ook mooi wat hij zag.

't Was mooi! kom, hij zal 't u vertellen
Naar waarheid; geloof hem maar vrij,
Zoo'n enkel klein flikjen of strikje,
Nu ja, dát borduurt hij er bij.

Hij zag dan, langs vijver en grachten,
't Geboomt' in zijn lieflijksten tooi,

Omlooverd met duizende blaadjes,
Heel klein nog, lichtgroen, o zoo mooi!

De windseltjes die zich ontsloten
Ze hadden die blaadjes bewaard;
Zoo gaat het: Een kus nog bij 't scheiden,
Dan vlokken ze zachtjes ter aard.

Maar zie toch, bij 't malschgroen daarboven
Wat pracht ook van kleuren omlaag,
De bloemmarkt ze jubelt in 't zonlicht:
"Komt menschen eens kijken van daag!"

"Ei kiest ons!" zoo roepen de rozen,
De graniums: "Ziet ons toch aan!"
De teerblanke lelies der dalen
Ze fluist'ren: "Hoe! laat ge ons hier staan?"

Het rijmertje weet niet te kiezen,
't Lacht alles zoo schoon en zoo blij,

In 't letst — schier verliefd op de lente —
Kiest hij zich, een zoen van de Meij.

Maar ginder — wie gaat daar zoo langzaam
Langs huizen en kleurenpracht heen,
En kiest er van bloem' en bouquetten
Ja zelfs van de schoonsten niet een?

Zie, 't is een nog jeugdige vrouwe,
Aanminnig en zacht van gelaat,
Haar kleeding is rijk, maar heur lachje
Getuigt van nog rijkeren staat.

Ze heeft zoo wat moois! Niets ter wereld
Is schooner dan 't dierbare wicht,
Dat onder een spreij wordt gedragen,
Vlak naast haar — "altijd in 't gezicht!"

"Wacht Hanna," lispt zachtjes de dame:
"Die spreij..." En, het kopje komt bloot.

“ “Lief kindjie!” ” zegt eene in 't voorbijgaan.
Mevrouw wordt een roosje zoo rood.

En — als zij daarginder die zegster
Een muurbloem bepingelen ziet,
Dan haalt ze haar beursje te voorschijn,
En hoort nog wel tienmaal dat lied.

Het rijmertje ging door de straten.
Wat toonen die winkels een schat
Van zijden, shawllongs en satijnen,
Van linten en 'k weet al niet wat.

Hoe glimmen pendules en vazen;
Wat zijn toch die kunstplaten mooi
Om Paaschtijd veel heilige zaken,
Nu dames in luchtigen tooi.

't Is voorjaar. De bruidsuikers lachen
In 't rood-groene lint. Koelend ijs

Lokt brandende hartjes. En Aaltje
Vent ginder haar wit-rood radijs.

't Roept alles: "Blijft vrienden eens kijken,
"Iets mooiers toch kunt ge niet zien."
De maagdekens slechts kijken voor zich,
Uit pure discretie — misschien.

Maar, onder al 't jolig gewemel
Van menschen, en 't lustig gerij,
Schiet zachtjes een dametje en heertje
Den prachtigsten winkel voorbij.

Ze gaan — neen, dat winkelraam lokt hen;
Ze toeven, en zien er eens in,
Bekijken — elkaar in den spiegel,
Met oogjes die stralen van min.

En, loopen ze straks weer met lachjes,
Altijd in het drukste gewoel,

Dan gist men: Dat paartje op hun reisje,
Vertoont zich, met zalig gevoel.

Het heertje vertoont er de liefste
Van al de mevrouwtjes. En zij,
't Mevrouwte van zeventien lentes,
Vertoont het gemaaltjen er bij.

Het rijmertje ging al weer verder,
En zag — 't is historiesch, zoowaar —
Niet ver van een ouwerwetsch poortjen,
In 't zonnetje, een wonderlijk paar.

De een, leek wel een zeeman: kort, knoetrig,
Verbrand, met al grijs in den baard.
De tweede, een pokdalig klein vrouwtje,
Heel mager, stijf, stram, hoog bejaard.

De tuitmuts staat stijl in de hoogte,
Haar rokje van achter gewipt,

— Wat loopt ze ook erg krom — toont u beentjes
Als houtjes, en puntig getipt.

Het bestje — misschien is ze honderd —
Ze schijnt wel het levend portret
Der ga' van vriend Hein — op z'n zondags —
Maar komt ie... dan geeft z'em belet.

“Belet!” 't is als spreekt zoo haar lachje:
“Wel mens, 'k gaf 'en ander kwartier;
“Och hechie! na zeven jaer wachtens
“Is Pieter m'n jongen weer hier.

“Dit is ie... 'et kind wordt pas zestig,
“Maer mens-lief hij heit wat gezien,
“In d' Oost zag ie vliegende visschen,
“En boomen vol appelesien.

“Nou! vraeg 'et 'em zelvres. 't Is waarheid;
“Hij schreef 'et me heel uit Japan,

“Die brief, ’k las ’em trouw iedren avond,
“De vouwtjes die sleten d’r van.

‘H’er is ie, m’n jongen, m’n eenigst!
“Een baes hé! En ’k heb ’em nou weer.
“Op ’t hoffie — hij is er nies groos op —
“Daer zeggen de buurtjes: m’nheer!”

Het lachje om de kaak van het bestje
Vertelt nog veel meer van haar Piet,
’t Zij waarheid — maar, dat hij niet grootsch is;
Neen oudje, wij glooven dat niet.

Ei zie maar, zijn donkere kijkers
Ze glinstren, en spreken wel luid
Vol trots van zijn moeder: “Da’s kost hé...
“Ja vast, als aan boord de beschuit.

“Toen ’k uitzeilde dacht ik: Genachtsaam!
“k Zie ouwtje daarboven je weer,

“Maar larie! zoo'n taaie die fopt je,

“Ze zat er wat vast in d'r teer.

“k Zei straks: Kom, je mot er reis kuji'ren

“De sloof zei: Dat gaat niet meer kind.

“Maar nou, zie — noem jij 'et laveeren

“Ik zeilen, en vlak voor den wind.

“Ja, landrotten, blijft maar reis kijken,

“t Is zeker wat buitengemeens,

“Zoo'n lentebloem zie je niet dikwijls,

“Ze bloeit om de honderd jaar éens!

“Goed Moertje, pas op! Niet te haastig,

“Leun liever zoo veel als je wil.”

En, strompelend gaat het al verder,

Straks staan ze ook in 't zonnetje stil.

En 't krukje der vrouw wijst naar boven,

— Misschien naar de boomen in 't blad,

Misschien ook naar Hooger — ze zegt iets,
Maar 't rijmertje hoorde niet wat.

Hij hoorde het niet. Maar hij keerde
Naar huis, met een vroolijk gemoed,
Het leven vertoonde hem bloemen,
Precies als de lente dat doet.

Doch, lachten én bloemen én 't leven
Hem blij toe in 't glanzende licht,
Hij vraagt ook: Wischt lijden geen lachjes,
Gaan 's nachts — niet veel bloemekens digt....?

Maar stil, want de lente ze jubelt,
— En 't is of ze 't antwoord er gaf:
“De nacht zal weer d'uchtend doen blozen,
“En 't zonnetje kust van de rozen,
“Dan zacht ook de dauwdropjes af.”

Een rijmertje ging er den Haag rond,

't Was lente en een zonnige dag,
Hij zag er, bij 't bloemekens pralen,
Tevredene lachjes ook stralen
En — was 't dan niet mooi wat ie zag?

1864.

DE OUDE.

¶ Oa kom, loa'k 'en bietje goan zitten,
Lang kuijren dat geet zoo niet meer,
En 't zunnেকে schient hier zoo lekker;
Stoa kruksken, ik zet mien wat neer.

Da's rusten! wel jong, nou bekom ik;
Dat duut er 'en mins nog is goed,
Rondum ien de bluumpkes te zitten,
En 't zand as 'en stoof oan de voet'.

Jong, jong, 'k had mien lêven geen plekske
Woar 'k mien zoo is koesteren kon;

Moar — toen 'k ook nog jong was van joaren,
Toen hiew ik zooveul van geen zon.

'k Bin oud! joa, al tachentig keeren
He'k bloaj oan de boom' weer gezien,
Moar altied al mooier en gruner,
Zoo grun as van 't joar — nooit misschien.

“Verbeiding! zeit ouwe buur Harmen,
“t Is altied weer krek en allins;”
Moar ik zeg, dat grun wordt al mooier,
Hoe ouwer 't gezicht van 'en mins.

'k Bin oud! moar 't is doarum niet slechter,
De zurgen die kniepen niet meer,
Mien kienders ze lêven gelukkig,
Heur voader veur goed bij den Heer.

Mien Koatje, ze het er krek zeuven,
Héur oudste, die rékent St. Jan,

As dát kumt, dan bin'k overgrootje,
— Wa'n oud mins niet wêzen al kan!

Wa'k bin, joa, dat bin 'k deur Gods goedheid,
En — zin ook de been' niet zoo ree,
'k Goaj zundags toch altied noar kark toe,
En 't krukske dat helpt mien gedwee.

Kumt Dolmans met tweespan gevoaren,
Dan keert ie egoal wat op zied;
Dat dunt ie veur ouwen met krukskes,
Veur springfluuters dunt ie dat niet.

“He jong zin!” zei Harmen nog giester,
Moar ik zeg: dat hawwe ien 't verleen.
En — jong zin kent iedere mins wel,
Moar gries hoar, dat kriegt niet ielkeen.

Dan proat ie — nou mein ik buur Harmen —
Van vroeger 'en bêteren tied.

Moar nee, doar kan'k heel niet mee instoan
Went — 't is nou al wonder wa'j ziet.

Doar krieg ik — um één dink te nuumen —
Van Kee, die noar stad is gegoan:
Zoo'n glésken — woar zij met heur kienders
En man, krek as levend op stoan;

Dat dink in 'en ummezien verdig,
Geet boven 'en minsen begriep,
Geteikend, en toch niet geteikend,
Ze nuumen 'et Dagérotiep.

Was dát er ien vroegere joaren,
Dan ha'k er zoo mennigen vrind,
Die dood is, nou ook op zoo'n glésken;
Oudtieds zeg ik kos er dat geen.

En dan nog — al lés ik geen kranten,
We heuren hier egoal toch wat, —

Geen peerds trekken nou meer de woagen,
Moar vuurspul — tenminsten ien stad.

Gezien he'k 'et niet, moar ze proaten,
Van Oarem tot heel Amsterdam,
Ien dardehalf uur. Hoe is 't meuglik!
Oudtieds da'j 'en dag doar veur nam.

/ Dan zeggen ze — moar 't kan wel wêzen
Dat doar de vergrooting wat liegt. —
Da'j nou langs 'en iesder kunt proaten
Zoo wied a'j moar wilt, krek of 't vliegt.

Ik mocht er beveurbeild is vroagen:
Hoe geet 'et Cornelis of Mie,
Dan heur ik — zoo zonder da'j 't zien kunt —
Uut Zutphen weerum: wat en wie.

Dat alles dat he'k moar van 't zeggen,
Wa'k hier zie, dat zeit nog veul meer,

Oudtieds zonk de kar ien de kleiweg,
't Rolt nou over griendwêges heer.

Dan sprekt ie — nou mein ik weer Harmen —
Van onrust en duurte over 't land;
Moar ik zeg: Wel menneke, gleuf toch
Niet alles wa'j lêst ien de krant.

- Denk Harmen, — dat zei 'k hum nog giester —
Denk dan is oan vroegeren tied,
Toen hier de Fransoos ons temtierde
En 't mansvolk moar doodvechten liet.

Joa, 'k weet niet hoeveul uut de Bétuw
In Rusland krepierden van kou,
En hoeveul d'r uut is gegeven,
Allinnig veur pluksel en rouw.

Denk — zei 'k hum, denk toch oan dat alles,
En duurte! Mins, sprék met verstand,

Wát kostte de sukker en koffie
Toen hier de Fransoos was ien 't land?

Toen! toen kon geen mins ze betoalen,
En nou — 'k drink ze driemoal per dag,
De koffie ze proat as ze pruttelt,
En ruuken! jong, wa'k ze gern mag.

'k Bin oud, moar, 't is doarum niet slechter,
De kienders die he'n mien besteed,
En dukkels ook kumt er een kieken,
En vroagen hoe 't moeder hier geet.

Dan zeg ik: Wel Jan, of wel Koatje,
Of wie ook — Goddank nog gezond,
'k Heb meer as 'en mins hier kan vroagen,
En nou al krek tachtig joar rond.

En — kan 'k 'et dan beter nooit kriegien?
Joa, 't zunnেকে lonkt met zien oog:

Wa'j goeds hebt dat kumt er van boven,
Wat goed is dat keert noar umhoog.

En Boven.... joa, Boven is 't reiner,
Moar hoe....? Zie dat weten we niet:
Oan God hier moar dank en moar eere.
Kom, krukske, 'k verbeuzel m'n tied.

Juli 1860.

JOAPIK PETER VAN HUUNSE OP DE ZULVERE BRULLEFT VAN
DEN DOMMENEI VAN RANDIK.

De predikant van Randik vierde met zijn beminde gade in Oogstmaand des jaren 18.. de zilveren bruiloft. Reeds vroeg in den morgen wapperden de vlaggen van het pastorie-gebouw, en na een hartelijke ontvangst van betrekkingen of vrienden die van elders waren gekomen, reden de feestvierende echtelieden met hunne gasten naar den zoogenaamden "Berg."

Dáar, in de schoone natuur, en later aan den sierlijk getooiden disch, genoot men een gepaste vreugde, en menig hartelijk dichtstuk, of feestlied met accompagnement van een goed orkest, verhoogde de blijde stemming van den dag.

Het zal zoo omtrent negen uren in den avond zijn geweest, dat een man in een blauw linnen kiel, met een pijpje in den mond, de versierde feestzaal binnen stapte, doch aldra door een der tafelbedienden met de woorden: "Hola vrindje, je hoort hier niet," werd tegengehouden. De man in den kiel liet zich echter niet afschrikken, maar zag, na zich uit de handen van den knecht te hebben losgewerkt, verbluft over de tafel die met fijne vruchten, taarten, noga's en prachtige bloemen was bedekt, en gaf eindelijk zijn hart lucht in de volgende woorden, die echter van tijd tot tijd door den ceremoniemeester werden afgebroken.

De Boer.

"Wel zien lêven, wat 'en toafel,
Wat 'en glans, en wat 'en pracht!
Toerten, blommer, kallebassen;
En van 't glaswerk wat 'en vracht!
'k Docht — met riestebrij en stokvisch
Doen ze 't zeker. Moar zóo'n swiet!
Jong, da's oarrigheid. En licht! mins,
'k Zag 'et zóo z'n lêven niet.

Hij wrijft zich vergenoegd de handen.

De Ceremoniemeester.

Ho! wat mot-je?

De Boer.

Mot-je...! Och heerschap,
'k Bid oe kiek moar niet zoo kwoad;
'k Zeg oe ummers, da'k van Randik
Bin gekommen. — Woar 't op staat...?
Is de dommenei te spreken?
Is ie hier niet?.....

De Ceremoniemeester.

“ Maar je bent...

De Boer.

Krek woar 'k wêzen mot. Doar zit ie;
En zien vrouw almee present.

Tot den zilvr'en bruidegom.

Nou, 'k zie blied da'k oe mag treffen,
Went, op 't feest da'j viert van doag,
Mo'k oe zeggen....

De Ceremoniemeester.

Kom, vertrek-je..?

De Boer.

Hier hei'j 't antwoord op de vraag!

Hij neemt plaats.

Heur ie, 'k wil den dom'nei spréken;

En, 't is hier niet kwoad van doen.

Voorts da'j groag noa 't lange loopen

Rust, dát vat oe ouwe schoen!

Met verheffing.

Weetje, 'k woon in Huunse, vrinden,

Moar 't belang van vrouw en kiend

Dringt mien noar 'en and're hofstee,

Woar — goed warkend — wordt verdiend,

En, umdat zich krek ion Randik

'En okkoazie prezentiert....

Tot den Ceremoniemeester.

Moar da's nog geheim, begriep ie..

Kom, 'en slukske, a'j 't permetiert.

Hij neemt een ingeschonken glas champagne.

Afgestamde groote gloazen!

Moar toch geet er weinig in,
Doar zou Thijs veur geen drie centen
Kloare, mee te vrêjen zin.

Drinkend.

Wa's dat? — Bier? — Now he'k alêvel!
En zoo wit as brandewien;
En zoo zuut. — Loa'k nog ens pruuven.
— 't Vliegt mien in de neus! —

Misschien

Zu'j wel vroagen: Moar wat wil ie?
Nou geduld, 'k begin op stond,
Erst mok van dat ding 'en stukske...

Neemt een stuk taart.

Dat smikt zuut in mienen mond. —
Nou dan, toen 'k van mergen oankwam
Um oe over mien persoon
Is te sprêken — Joapik Peter
Heit ik; en ie weet woar 'k woon —
Toen begost ik roar te kieken,
'k Heurde da'j met huut en hoar
Noar den Berg woart. Niet te voet mins,
Moar met allerlei gevoar.
In de Roskam was't 'en lêven
En 'en wonderlik getier,

'k Heurde: 't was oe zylv're brulleft,
En ik zei: "Dat treft geen spier.
"k Wou den dommenei te woord stoan
"Over 't leven hier ien't darp;
"Vroagen of er rust en vree is,
"Of — je weet wel — messen scharp?
"k Wou..."-- Moar hola, luust'ren most ik
Noar den oorzoak van 't getier.
'k Wed ge zult er van stoan kieken,
Moar ien't eind toch met plezier.
Nou — ge weet 'et — 't is ien 't drukste
Van den groanoogst. Iederman
— 'k Sprek natuurluk van den bouwstand —
Warkt al wat ie warken kan.
Toch te Randik was 't besloten
Um den dom'nei en de vrouw
Ien 'et schoftuur te begroeten
Met 'en dichtstuk op den trouw.
En, ze kommen soam. — Moar minsen!
Of ze ook gek te kieken stoan:
Vort was dom'nei; en de groeting
Had veur niks den tocht gedoan.

Dom geprakkezied — zoo mein ie —
Had 'et volk dan niet gezien
Dat er veul gevoar ien 't darp was?
Wis! Moar 't kwiem uut stad. Misschien
Potverteerink.

Hoe 't mocht wêzen,
Ongetroost mocht ieder weer
Noar zien wark. En veur den dichter
Was 't ook spietig, meer as meer.
Toen....

Nee wacht 'k mot erst nog éfkes
Pruuven van dat oarig bier,
Tot een nabij zittende dame.

Oe gezondheid juffer, 'k wuns oe
Al z'n lêven zooveul vuur.
Na te hebben gedronken, tot den Ceremoniemeester.
Wat! wát zeg ie, snorrig heerschap,
Nuum ie mien doárum astrant?
Iemand wunsen!!

Met verheffing. Juffer, 'k wuns oe
Oók: 'en man met veul verstand!

Ceremoniemeester.
Maar die praatjes vrindschap...

Boer.

Vrindschap?

Krek! — 'k Bin net woar 'k wezen wou:

Bij de groote dilberoasie

Wat er toen gebeuren zou.

Kiek, doar ha'jt: "Wel Joapik," zei der

Eén, gij hebt van doag den tied."

"Joapik gij bint zoo welsprékend,"

Zei en oar'. Ik kon 'em niet.

"Joapik gij most mien verplichten!"

Riep den dichter: "A'j toch goat

"Noar den Berg — welzeker mo'j 'et! —

"Breng er dan mien wuns op moat."

Prakkezieren... lang? Nee minsen,

Zoo'n pestuur bin ikke niet,

A'j van Huunse al kumt, dan loop ie

Mekk'lik nog 'en uurke wied.

"Allo, hier met 't veers! Ik breng 'et,

En ik lès 'et. Net zoo goed

As 'en meister, zei ik. Toen was 't

Henjes geven. — Wés gegroet!

Zie, zóo goeng 'et. En 't gedichtstuk?

Haalt een papier te voorschijn.

't Is present, 't pampier goed zwoar;
 Êvel 't was alleen geschreven
 Veur 'et zylvren exemploar.
 Zouwen ook die gasten êfkes
 — Krek as Noach 't liet bestoan
 Toen ie grond begos te vuulen —
 Poar oan poar, den arke uut goan?

Ceremoniemeester.

't Is niet noodig vrindje. Gasten
 Loopen nooit heel graag wat mis.

Boer.

Krek! En da's van jou nou 't erste
 Woord dat heel verstandig is. —

't Gedicht inziende.

Albeneur dan, 't Moat kan meedoen,
 En gemeind is 't zeker goed.
 Heur dus minsen wat z'in Randik,
 Veur oe hadden in 't gemoed.

Hij beziet het papier.

Wacht — ik kan 'et hoast niet lêzen. —
 “Wuns,” dat steet er boven oan:

“Op het viefentwintig trouwfeist.”
Da's d'r uut, nou zal 't wel goan!
Hier, 't begin. — Is dat 'en Emme
Of 'en Enne met 'en vlark? —
Ha'k de kniepbril van mien Griet moar,
'k Zou 't wel zien, 't is deksels wark!
't Is 'en M. nou zie'k 'et kloarlik
Joa:

“Met eerbied,”

Is 't begin.

Loa'k nog efkes prakkezieren,
Gleuf me, 'k zal d'r zóo wel zin.

Lezend.

“Met eerbied kommen wij,

“O dommenei!

“Oe wunsen met oe vrouw doarbij

“Dat gilluu lang nog in de rei

“Der minsen leven zult as wij!”

Sprekend.

Da's tot hiertoe, moar nou wiejer;
Wacht nog efkes as'toeblief,
Die verdréjde groote letters,
Da's 'en spul, da's mien 'en grief.

Lezend.

“Ge bint nou al zoo lang getrouwd,
“En 't het oe nog geen dag berouwd,
“Léft lang, nooit bang,
“Dat is mien zang,
“Left lang!”

Sprekend.

Wel verdekseld al die cijfers
Dansen mien al veur 't gezicht,
Êvel wi'k toch verder lêzen
Wat in moat hier is gedicht.

Lezend.

“Hei'j oe werk al lang verricht,
“En ons Zundags vroom gesticht,
“Doe het dan nog ens zoo lang,
“t Préken velle oe nooit te bang,
Léf lang,
Dat is mien drang!
Léf lang,
Dat is mien zang!
Léf lang!
Léf lang!”

Sprekend.

Da's onneuzel en te kwistig,

Veuls te dukkels! Éns lêf lang
Was voldoende. Ik gleuf alêvel
Dat z'et nuumen dichterdrang.
Nou de rest nog. — 't Is te kleinschrift,
Anders zou 't wel bêter goan,
Albeneur, nog moar 'en endje
En dan is't veur goed gedoan:

Lezend.

“Met eerbied scheiden wij,
O dommenei!
En wunsen oe met vrouw doarbij,
Dat gilluu lang nog in de rei
Der minsen lêven zult as wij,
Van smerten vrij,
En altied blij,
En 't vieftig joarig brudsgetij,
Oe soam in Randiks pastorij,
Met al de vrinden ook doarbij
Zal veinden, dankend, zij oan zij.
Left lang,
Dat is mien drang!
Left, lang,
Dat is mien zang!
Left lang!
Left lang!”

Sprekend en diep ademhalend.

Da's gezegend! — Al die IJen
'k Docht dat doar geen eind oan kwiem.
Moar, ge mot me toch bekenen
't Is toezoers niet kwoad van riem.
Èvel 't zou mien wuns niet wèzen,
Zóo kan 't op de wereld niet;
Toezoers blij, en vrij van smerten!
't Is zoo'n wuns van de ouwen tied.
'k Wil er dan 'en woord nog bij doen,

Tot den Ceremoniemeester.

As't astant is, zeg 'et moar,
Rinse wien wi'k èvel schenken,
Went ik hou van helder kloar.
Nou dan, 'k wil oe wunsen dom'nei,
Wat 'en mins vast hebben kan,
— Joa de vrouw ook — och de vrouwen
Zin duk méer mans as de man! —
Wes tevrêje! Kiek gedurig
Noar de bluumpkes op oe pad;
— Of ze mooi of minder mooi zin,
Digtebij is 't altied wat.
Niet veul joagen noar de verte,
't Is zoo mooi niet as't er liekt,

'k Weet dat wie te hard wil joagen
't Erst vermuujd, al gauw bezwiekt.
WEL VEURUUT, MOAR, LÊFTIEN 'T HEDEN!
Da's mien wuns. —

En nou veur mien:
Wij mien óók ien 't Bétuwsch derpken
Met oe mee gelukkig zien?
Kiek dan — 'k vroag geen wei of hofstee,
'k Wil geen land in hooi of bouw,
'k Wil allinnig moar de vrindschap,
Zoo van jou as van je vrouw."

Aug. 1854.

HARMEN EN KLOAS.

I.

HARMEN.

Opemergen buur Kloas! Jong, wa'n weertje! Overheerlik!
As goud blinkt de zon, en de locht steet zoo kloar;
Voor 't heuj en veur 't korn is 't nou meer as begeerlik,
Den prachtigsten oogst die veurspel ik van 't joar.

KLOAS.

Zoo! Heerlik! 'En zon die moar niks duut as stêken!
Ik gun ze oe. — 'k Bin lam; 'k heb 'en dorst wel veur twee.
En dan — mooien oogst! 'k Denk oe loater te sprêken;
'k Wed, alles verdreugt, en geen droppel veur 't vee.

II.

HARMEN.

Gemiddag buur Kloas. Nou, hoe keur je'm zoo'n regen?
As botter mins! Zie den tabak hoe die fleurt;
Afwiss'lend, — nou hits en dán nat, 'k nuum 'et zégen,
Wel jong, 't wordt 'en oogst zoo a'j 't nooit hebt geheurd.

KLOAS.

Ik groet oe buur Harm; moar a'j mien vraagt: ik reken
't Was lang nat genoeg. En 'et veurdeil temet?
Erst ku'j mergen vroeg weer de slekken goan stéken
Dán, sliknatte voet', en, met krampen noar bed!

III.

HARMEN.

Genoavend buur Kloas. Top! den oogst hei'j dan binnen;
En sprék, he'k niet altied noar waarheid veurspeld?
Nou man, zu'j weer oarig wat specie goan innen;
Moar — zégen veur allen! 'En oogst van geweld!

KLOAS.

Ik heur oe buur Harm; en 't is mooi redenieren:
Zoo'n zêgen veur allen! Wat heb ik d'r oan;
Veur niks kan'k nou dorssen, en voorts marchendieren,
Volop: achterop, da's mien leerink. Verstoan!?

April 1863.

Nou tien joaren loater leit Kloas ien 'en kist:

— Volop? —

— Achterop? —

???

Geen mins die 'em mist!

Juli 1873.

INHOUD.

't Erste Kiend	Blz. 1.
Het IJs	" 11.
't Zurueke en 't Moantje	" 16.
Wat Willem van 't blommeke zeit	" 32.
De Ziende.....	" 34.
Achterdeurkes	" 39.
De Rijke	" 42.
Of het mooi was?	" 56.
De Oude	" 67.
Joapik Peter van Huunse op de zulvere Brulleft van den Dom- menei van Randik	" 75.
Harmen en Kloas	" 89.
